

۱۳۴۰

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

واللہ یہدی من یشاء الی صراط مستقیم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی ہفتہ لو مجموعۂ اسلامیہ در

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

جلد ۱-۸

۱۲ رجب ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۴ خزیران ۱۳۲۸

199-1722

هندوستانی یالکز روس تجوزینه قارشی مدافعه ایتک مجوریتند دکلیدر؟ ایراند هان هان حاکمیت مطلقه سنی تأمین ایتش اولان روسلایچون انکلتره کندی الیه هندوستانه طوغری بریولده آجارسه عجباً آتیده هندوستانک سلامت و بقاسنی کیم تأمین ایده بیلیر؟ ایشته شوسؤاللردرکه انکلتره حکومتی ماورای ایران خطی حقنده برچوق ترددره سوق ایدیور. و بو ترددرلر سایه سنده درکه خط مذکور هنوز قوه دن فعله چیقامیور.

فقط روسلر بتون قوتلری الیه چالیشیورلر. بالاخره موفق اولاجقلری معلوم دکل ایسه ده؛ هرشیده، و هر ایشده عثمانلیغک و عالم اسلامک اوکنه چیقیمی کنیدی ایچون بر مسلك و وظیفه اتخاذ ایتش اولان روسیه حکومتی شو مسئله دهه عین طریقه سالک اولدیغی کوستردی. بومناسبتله ده بزم برآن اول انکلتره الیه کورو. شوب اویوشمه مزك درجه اهمیتی تین ایدیور. شو لزومی رجال دولتمز البته که تقدیر ایتشاردر.

احمد آغایف

فرانسه وفاس

اولکی هفته بو صحیفه لرده فاس و فرانسه احوالک فاسلیلرجه اولان صور و اشکائی یازمش و فرانسه لر نقطه نظرجه اولان اطوار و وضعیاتی ایکنجی بر مقاله ده تدقیق و تحایل ایده جکمزى وعد ایتش ایدک. بو کون او وعدک ایفاسنه شروع ایدیور.

فرانسه حکومتی فاس اقلیمی حقنده اوتهدنبر و بسله مکده اولدینی فکرینه، رسمی آوروپانک مظاهرت و معاونتیله، خائن وطن و ملت عبدالحفیظک خیانت و اهانتیله کچن سنه نك اون بر مایسندن بری کویا نائل اولمش بروضعیتده بولنیور ایدی. فرانسه حکومتی مدنیت مشعشه سنک و اعلان ایلدیکی و اوغورنده میلیونلرجه قانلر، میلیونلرجه پاره لر دو کدیکی حقوق بشر بیاننامه سنک خلافته اوله رق فاسده قزاندینی بوموقعی جزایرده تطبیق ایتکده اولدینی مظالمک عینیلر تحکیم ایلکه چالشمق کبی واهی برمسلك اتخاذ ایتش ایدی. فقط فرانسه نك فاسده آلمن اولدینی بووضعیت و مسلكنه قارشو فاسلیلر شو صورتلر الیه مقابله ایلدکلی و ایلکده اولدقلری کورلدی:

کچن نیسان و مایس ایچلرنده اول عبدالحفیظ سلطنتدن اسقاط و مولای محمد الهبا حضرتلری فاس سلطانی اعلان ایدلمشدر. ثانیاً: بنی ورائن قبیله ی مولیه ساحلنه تجمع الیه نهرک اوبریقه سنده اولان فرانسه عسکرینه هجوم ایتش، پای تخت اولان فاس شهری اهالیسی آیاقلانمش، شهر قومانداننک سراینه هجوم ایدلمش، قوماندان قتل و اموالی یغما ایدلمشدر. شهرک اطراف قباثل و عشایر افراددن یکریمی بیک کشیلک بر قوت طرفندن احاطه ایدلمش، شهر محاصره آلتنه نلمشدر. ثالثاً: تاویرت، فارکویده کی فرانسه عسکرینه بنی و اعن قبیله سی آره سنده

جکدر. بونک ایسه نتایج عظیمه سی درکاردر. انوام اسلامیه آراسنه مرور دهور الیه صوقولمش اولان بیکنه لک، عدم رابطه، برچوق سوء تفهملر ازاله ایدله جکدر. یکدیگری دهها یاقیندن کوره رک، بیلرک یکدیگری عادات مخصوصه لرینه، السنه و فضائل اخلاقیه لرینه حرمت پیدا ایده جکدر. رابطه مغویه یکیدن و بالفعل حیات بوله جکدر. مقام خلافت ایسه کندی تأثیرات مغویه سنی طوغریدن طوغری به اجرا ایده بوله جکدر.

ایشته انشاسی آتام ایدلدکن صوکره بو قدر منافع متعدده یی تأیید ایده جک بغداد شمندو فرینه رقابت ایتک و بایکده خط مذکوری معطل براقه بیلیمک اوزره روسلر طرفندن بر ماورای ایران خطی تصور ایدلمکده در. روسلرک پلانلرنجه شو خط اوده سادن باشلایه رق قافقاسیه طریقی الیه باکو دکرینک جهت جنوبیسندن کچهرک سیستان و بلوچستاندن طوغرو هندستانه اینه جکدر. شو خط هندستانی بلا فاصله لونده الیه برلشدره جکدر.

موسقوفلرک حسابجه شو ماورای ایران خطی اوزرینه هندستان الیه انکلتره آراسنده کی مسافه بغداد خطی اوزرنده کی مسافه دن دهاقیسه اولدینی ایچون شرق الیه غرب آراسنده آچیله جق علاقه و رابطه نك قسم اعظمی کویا برنجی خط جلب ایده جکدر. روسلر خط مذکوره بیوک بر اهمیت ویریورلر و بتون قوتلری الیه حیز حصوله کله سنه چالشیورلر. روس حکومتی طرفندن ترتیب ایدلمش اولان بر قومیسون مخصوص خط مذکور حقنده اوزون اوزادی به تدقیقات و مطالعاته بولمش، بالاخره تقدیم ایتش اولدینی راپورده خطک انشا ایدلمه سنه قرار ویرمشدر. بونک اوزرینه روس هیئت وکلای ده مسئله یی مذاکره ایدره رک راپوری تصدیق ایلهمشدر. فقط روسیه یالکز باشنه شویله عظیم و یوزلرجه میلیون پاره نك صرفی استلزام ایده جک بر خطک انشاسنی درعهده ایده مز. دیگرلرینک پاره جه معاونته و اشتراک نه محتاجدر.

ایشته بونک ایچوندکره روسلر الیوم انکلتره و فرانسه محافلنده شوایی حکومتی ده تصور ایتدکلی تشبته اشتراک ایتدیمک ایچون بذل مساعی ایدیورلر. فرانسه لر بلااعتراض اشتراک ایتیه حاضردرلر. بالخاصه که مسئله ده آلمانیا به ده رقابت ایتک، آلمانیا نك بوتشبتی عقیم بر اقق جهتی ده واردر.

فقط انکلترلرک وضعیتی بویله دکلدر. انکلتره حکومتی تشبته اشتراک ایتدکن اول مسئله یی اوزون اوزادی به مطالعه و تدقیق ایتک مجبوریتند در. زیرا فی الحقیقه تشبته مذکور، انکلتره نك رقیب بولنان آلمانیا به ایراث ضرر ایده بیلیرسده، دیگر طرفندن هندستانی ده روسلر طرفندن تهلمکه آلتنه قویه بیلیر. روسیه نك قوای عسکریه و بحریه سنی تنظیم و تقویه ایتدکن صوکره یکیدن انکلتره به قارشی آسیاده آلمانیا دن دهامدهش بر رقیب اولق حقنی کیم تأمین ایده بیلیر؟ بوکبی تبدلات تاریخده آزمی وقوع بولمشدر؟ ذاتاً انکلتره، تا اوتدن بری

حرب آتشی آچلمش ، یکی سلطان طرفدن فرانسزلره قارشو جهاد مقدس اعلان و عموم فاسلیر بوجهاده دعوت ایدلشد .

یکی سلطان طرفدن فرانسزلره قارشو اعلان اولنان بوجهاد مقدس بیاننامه سنک بعض پارچه لری پارسده منتشر ماتن غزته سنک صوک نسخه لری نکه برنده شوصورتله تصویر ایدلدیکی منظور من اولمشدر : « حق تعالی حضرتلرینه ایماندن صکره اک کوزل و مقبول اولان عمل محاربه در . شمدی فرانسزلره قارشو محاربه فرضدر . حتی قادینلرک واطفالک دخی بومحاربه یه اشتراک ایتلری واجبدر . ای فاس اقلیمی مسلمانلری ! اسلافکنزک ناموسنی محافظه ایدیکز . واولرکی دشماندن وطنی محافظه ایچون الله یولنده قانلریکزی اراقه ایدیکز . فرانسزلر فاس شهرنده هر کون بیکارجه مسلمان قانی دوکمدکده در . نه طور ییور . سکز ؟ ونه ایچون اسلافکنز کی حرکت ایتیمورسکز ؟ »

ماتن غزته سی بوجهاد مقدس بیاننامه سنک او جمله لرینی بوطرز وشکل ایله نقل و ترجمه سی متعاقب دییورکه : « فاسک هر طرفنده فرانسزلر علیهنده شدتلی برهیجان ، فوق العاده برقیام و غلیان حکمفرمادر . فاسده کی فرانسه قوتنک موقعی بویوک برخطر ، بویوک برتهلکه ووخامت ایله محاطدر . فرانسه نکه بووخامتلی موقعدن کنندی تخلص وفاسده کی امل و غایه سی تأمین و تحکیم ایده بیلمسی بیوک ، پک بیوک مصر فله ، جدی ، سریع ، قطعی تدبیرلره محتاجدر ... »

ماتن غزته سنک فرانسه نکه فاسده کی حال و موقعنک وخامتلی بوصورتله اعترافی نظر دقتی جلب ایده جک بر ماهیتی حائزدر . چونکه ماتن غزته سنک اعترافی و جمله فرانسه نکه فاسده کی حال و موقع حاضری غایت خطرناکدر . فرانسه نکه بوموقع مهلکدن کنندی تخلص ایله ایده آل و هدفه نائل اوله بیلمسی خزینه لر صرفندن ، جدی ، سریع ، قطعی تدبیرلره مراجعتدن بشقه اوزون و قتلره متوقفدر . بواوزون و قتلرک ایسه فرانسه یه مساعد چیقه جنی غایت مشکو کدر .

چونکه اولاً : فاس اقلیمی ، قبائل و عشایری جزایر و اهالیسنه مقیس دکلدر . فرانسه فاسه نظراً جزایر کی کوچک بریری الده ایتک ایچون یدی میلیار فرائق صرف ایتش ، الی بیک قربان و یرمش و یالکز مجاهد اعظم مرحوم امیر عبدالقادر و حیتلی معیتی ایله قرق سنه اوغراشمشدر . حالبوکه فاس اقلیمی جزایردن براقاج دفعه بیوکدر . ید قدرتدن مصنوع طبیعی استحکاملری وفیردر . قبائل و عشایری جزایرک سکزمثلی نسبتنده در . بواحوال ایسه فرانسه آمالک تجلیسنه مانع و بوراده صرف ایده جکی سی و کوشش لری نکه برنمره یرمیه جکسه دلیلدر .

ثانیاً : آفریقا مسلمانلرینک حال حاضرده کی وضعیتلری جزایرک استیلا سی زماننده کی وضعیت مشابه دکلدر . او زمانده آفریقا قبائل و عشایری آره سنده نفاق و منافرت حکمران ایدی . اجنیلرک نشانلرینه ، آلتونلرینه ، حیللرینه قالمق ، آلدانق ایله اجنبی منفعتی ایچون یکدیگرینک علیهنده بولنورلر و محاربه ایدرلر ایدی . شمدی

ایسه اجنیلرک التفتانک نمره سی ملیتلرینک محوینه بادی ، اجنبی منفعتنه خادم ، یکدیگرله اولان محاربه لری استقلاللرینک ضیاعنه باعث اولدیغی رأی العین مشاهده ایلدکندن اجنیلره قارشو متفق و متحد اولمشلدر . آفریقایلرک بو اتحادلری دخی فرانسزلرک فاسده برشی قزانهمیه . جقلرینه برهانددر .

ثالثاً : طرابلس غرب ، فاس محاربه لرینه قدر عالم اسلامک فرانسزلره ، فرانسه مدینتیه ، فرانسه لسانیه ، فرانسه علم و عرفانه ، فرانسه حقشناسلغنه بیوک اعتمادلری وار ایدی . بونک سبب یکانه سی ایسه انجق فرانسه حکومت فحیمه سنک ، فرانسه ملت نجیبه و عرفانیه سنک خلافت جلیله اسلامی و حکومت مفخمه عثمانیه قارشو اوتهدنبری محافظه سنه چالیشدینی ورعایتنه اعتنا ایلدیکی بتون عالم اسلام طرفندن نظر ممنونیتله کوریلان مناسبات و دیه ، تظاهرات و فاقیه ، معاونات مادیه و معنویه سی کی عنعنات قدیمه مبعجله تاریخیه سی ایدی . عالم اسلامک فرانسه یه قارشو اولان بو حسیات عالیه سی فرانسه درسعادت محترم جنرال قونسولوسی و کاتلری ایله ایکی سنه مقدم ایوبده برقلوبده شرفوقوع بولان برملاقامده محترم ذوات حضورنده بیان ایله نظر دقتلرینی جلب ایتش وتان غزته سنکده شکایت ایلش ایدم . قونسولوس جنابلری دخی بو خصوصده ممنونیتلرینی اظهار وتانک خلافت و اسلام علیهنده کی نشریاتنه حکومتک اشتراکی اولدیغی ، مع مافیه بونک دخی نظر دقته آله جغنی وعد بیورمشلردی . فقط طرابلس غرب مسئله حاضره سنده تان ، غولوا ، فیغارو ، پاری ژورنال ، ماتن کی پارس غزته لرینک خلافت و اسلام علیهنده کی نشریاتی و فرانسه حکومتک بویله برزمانده فاسده تطبیق ایتکده اولدیغی معاملات ، وضعیات و اجرا آتی فرانسه حکومتندن آفریقایلر ایله برابر بتون عالم اسلامک دلکیر و دلخون اولسنه و فرانسه نکه عالم اسلام نظرنده کی اوموقع بلندندن سقوط ایتسنه و بونک نفرت درجه سنه وارمسنه سبب اولمشدر . آفریقایلر و عالم اسلام استتاج ایدیورکه : فرانسه نکه خلافت و آفریقایه قارشو اولان بو وضعیتی ، فرانسه نکه جهان علم و عرفانده کی اوموقع بلند و مستثناسنه رغماً ، آوروپا متعصب لردن برطاقم آمال خسیسه قربانلرینک برنوع حقوق دولدن اولق اوزره طانیدق لری « هلالک تصرف ایلدیکی قطعه لریک تدریجاً صلیبک حوزه تملککنه ادخال ایدلسی لازمدر . فقط صلیبک مالکی اولان بر اقلیم هیچ بر زمان هلالک ید تصرفنه کچه من » دستور غریب و قانون عجیبه تابع اولق و موقع تطبیقه قویمقدن بشقه برشی دکلدر .

فاسلیرک بو کونکی فرانسه علیهنده کی قیاملری بواسستتاجدن ایلروکلشدر . فرانسه حکومتی بو حقایق نظر دقته آلامش وفاسه وضع ید ایتک کی عظیم ، مهلک برخطاده بولمشدر . بناء علیه فرانسه حکومتی خطاسنی تصحیح وفاسدن کف ید ایتسی و بوصورتله افکار عمومی اسلامی یی کنندی لهنه چو یرمسی و بو حردن اولکی موقعی قزانمسی لازمدر . عالم اسلام افکارینک فرانسه نکه لهنه دونمسی

ایدلمکده در - غزته سنده او قوندیغه نظراً اليوم امیر حضرتلری طرفندن تأسیس اولنان اسلامی ویرلی فاریقه لرده آتیده کی حرف و صنایع کمال فاست و متانتله اعمال ایدلمکده بولندیغنی مباحات ایله درج ستون مفتخرت ایلشدر .

کابل دارالصناعه لرنده اعمال اولنان اشیا و مواد بروجیه آتیدر :

اسلحه نایره :

کوچوک صحرا طوپلری . [اوکدن طولار]

بویوک طوپلر . [آرقه دن طولار]

استحکام و قلعه طوپلری .

زودفیرغرایین طوپ و تفشکری . [اوچ چشید]

هانری مارتین تفشکری . [پیاده و سواریلره مخصوص]

۳۰۳ سیستمی تفشکر . [سواری و پیاده ایچون]

یاندن طولان تفشکر .

۱۲ پارچه تفشکر .

۵ پارچه لی تفشکر .

چیفته تفشکر . [آو ایچون]

اسلحه هارم :

ضابطانه مخصوص قلیجگر ، [آلتون ، کوش ، نیکل یالدرلی .]

سواری عساکرینه مخصوص قلیجگر ، [خالص دمیردن]

تفشکره مخصوص سونکیلر .

عسکره مخصوص قلیج ، قامه ، حربه ، خنجر ، بیچاق ، قلمتراش .

کوله و فشکره :

بویوک طوپ کولله لری .

کوچوک » »

شنایدر و ماقسیم کولله لری .

تفشکر ایچون هر درلو فشکر .

فیوز قسمندن فشکر .

عادی فشکر .

دومانلی ، دومانسز باروت .

شراینل کولله لری .

صنایع سائر مختلفه :

عسکری و ملکی بایراقلر [که محراب و منبر علامتی حائر در]

هر چشید عسکری چادرلر .

چادرلره مخصوص ادوات سائر .

عسکری ایاق قابلرک انواعی . (یرلی دریلردن معمول)

عسکری الیونلر .

هرنوع موزیکه آلاتی . (صاری معدندن)

عسکری مشق و تعلیم و ژیمناستیک آلاترک انواعی .

ضابطانه و افراد مخصوص انواع قابلر .

ضابطانه مخصوص دورینلر .

دمیرجیلکه عائد هرنوع صنایع و آلات و ادوات .

فرانسه ایچون برقاج فاس اقلیمنه معادل اوله جغنی بیانه حاجت یوقدر . یوق ، فرانسه حکومتی بوحقایق کورمک ایسته منر و خطاسنده دوامدن کبرو قالماز ایسه پک یورغون دوشد کدن باشقه نتیجه ده هیچ برشی ده قازانه میه جقدر . اندرون هایون معلمی

قولجه لی عبدالعزیز

حیات اقوام اسلامیة

افغانستان مسلمانلری

امیر حبیب الله هانك غلری

افغانستانه آثار نظامی و رتقی

دولت عالیة عثمانیه دن صکره حکومت اسلامیة نك الك مترقی و مکملی افغانستان حکومت جلیله اسلامیة سی اولدیغنی آثار باهره تجلیات حاضره سیله مشهود و نمایاندر . افغانستانک تعالی و ترقیسنه الك اول خدمت ایدوب ، ملتیی شهراه سعادت و وادی تکمله سوق و ایصال ایدن ذات جتیمکان امیر عبدالرحمان خان مغفور ایدی . مشارالیه حضرتلری وفاتندن صکره ولی عهدی افغانستان حکمدار مستقبانه - بروصیتنامه - بردستور العمل براقوب ، موجبنجه عمل و حرکت اولنسنی اکیداً وصیت و توصیه ایلش و خلف عالیسی (سراج الملله والیدین) امیر حبیباه خان حضرتلری ده پدر عالیقدرینک وصیتنی حرفیاً تعقیب و تطبیق ایدرک ، کندی تبعه سنک رفاه و سعادتلرینی ازمئه سابقه دن یوز قات زیاده تأمین ایلشدر .

افغانستانک طرز اداره سیله امور مالی و اقتصادیه سنی یولنه قویدقدن صکره حبیباه خان حضرتلری امور عسکریه نی احسن وجه اوزره تنسیق و تکمیل حصر مساعی ایدرک ، آرزمان ایچنده افغانستانی حال سفر بریده ایکی یوز الی بیك منتظم ، مجهز ، مسلح عسکره مالک ایتدیکی کبی ، هر براحتماله قارشو حین حاجتده کندی عسکرینه لازمکله جک لوازمات و اشیانک ده (کابل) دارالاماره سنده اعمالی ایچون بذل همت بویوروب اوروپانک الك صوک سیستمده بولسان آلات و ادواتی کبله جلب ایله ایجاب ایدن متفنن مهندس و اوسته لریده معین برزمان ایچون قونطوراتو موجبنجه الده ایلشدر .

برقاج سنه صوکره افغان اوسته لری جلب ایدیلن مهندس و معلملرندن صنایع لازمه نی اخذ و اقتباس ایتدکدن صوکره اوروپالیره اذن و رخصت و یریلوب ، یرلینه یرلی اوسته لر دکلمش و بوضورتله افغان عسکرینه لازم اولان بوتون مواد و اشیانک اعمالنه مباشرت اولنمش و مملکت ایله ملتک ثروت و منافعی وقایه ایدلمشدر . بوهفته ظرفنده کابل شهرنده انتشار ایدن هفته لک (سراج الاخبار) - که فارسی لسان عذب الیانیله مکمل برمطبعة امیریه ده طبع و تمثیل